

B9-0341/2022

29.6.2022

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl valstybių narių veto siekiant sutrukdyti įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl
pelno mokesčio
(2022/2734(RSP))

José Gusmão, Manon Aubry, Martin Schirdewan
The Left frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl valstybių narių veto siekiant sutrukdyti įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčio (2022/2734(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) trečiąją dalį ir 116 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES Sutartis) 20 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir G20 mokesčių bazės erozijos ir perkėlimo (BEPS) įtraukiamą sistemą („Pareiškimas dėl dviejų ramsčių sprendimo siekiant spręsti mokesčių problemas, kylančias dėl ekonomikos skaitmenizacijos“), prie kurios 2021 m. lapkričio 4 d. prisijungė ir kuriai pritarė 137 nariai iš 141,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (COM(2021) 0823),
  - atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 19 d. nuomonę dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje¹,
  - atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 25 d. paskelbtą ES mokesčių stebėjimo centro analizę „Visuotinio minimalaus mokesčio poveikis pajamoms. Kiekvienos šalies įverčiai“ (angl. *Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates*),
  - atsižvelgdamas į 2020 m. sausio mėn. paskelbtą Lenkijos ekonomikos instituto tyrimą „Mokesčių nesąžiningumas Europos Sąjungoje. Siekiant didesnio solidarumo kovojant su mokesčių slėpimu“ (angl. *Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion*),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2021 m. spalio 8 d. 136 iš 140 EBPO ir G20 BEPS įtraukios sistemos narių susitarė dėl tarptautinės mokesčių sistemos reformos pagal dviejų ramsčių sprendimą siekiant spręsti problemas, kylančias dėl ekonomikos skaitmenizacijos, ir apriboti konkurenciją dėl pelno mokesčio įvedant visuotinį minimalų 15 proc. mokesčio tarifą;
- B. kadangi 2020 m. tik šešiose ES valstybėse narėse efektyvusis mokesčio tarifas buvo mažesnis nei 15 proc.;
- C. kadangi po kelių derybų raundų įsipareigota dėl mažesnio už pradžių siūlytą 21 proc.

---

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0216.

mokesčio tarifo;

- D. kadangi įgyvendinus visuotinį minimalų mokesčių tarifą pagal pirmiau minėtą dviejų ramsčių reformą, šalis kasmet gautų maždaug 150 mlrd. USD naujų pajamų²;
- E. kadangi, taikant minimalų efektyvųjį 15 proc. pelno mokesčio tarifą pagal šio visuotinio susitarimo antrąjį ramstį, vien Europos Sąjungoje pajamos iš įmonių pelno mokesčio padidėtų maždaug 64 mlrd. EUR per metus³;
- F. kadangi remiantis nepriklausomų tyrimų duomenimis skaičiuojama, kad be jokių išlygų ES taikant 25 proc. tarifą iš šio mokesčio būtų surinkta 234 mlrd. EUR⁴;
- G. kadangi mokesčių klausimams Sąjungoje taikoma speciali teisėkūros procedūra ir sprendimai dėl jų vieningai priimami Taryboje;
- H. kadangi visos EBPO ir G20 šalys, įskaitant visas 27 ES valstybes nares, 2021 m. spalio mėn. palankiai įvertino susitarimą pertvarkyti tarptautines mokesčių taisykles;
- I. kadangi, nepaisant šio įsipareigojimo, ES direktyva, kuria siekta patvirtinti ir įgyvendinti šio tarptautinio susitarimo antrąjį ramstį (toliau – Antrojo ramsčio direktyva), tris kartus nebuvo priimta Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) taryboje, nes nepavyko pasiekti vieningos nuomonės;
- J. kadangi Lenkija, o visai neseniai ir Vengrija, pasinaudojo savo nacionaliniais veto, kad nebūtų priimta Antrojo ramsčio direktyva, nors jai pritarė visos kitos 26 valstybės narės;
- K. kadangi Vengrija, nepaisant to, kad ankstesniuose ECOFIN posėdžiuose pritarė šios direktyvos įgyvendinimui, 2022 m. birželio mėn. ECOFIN posėdyje pasinaudojo savo veto teise po to, kai Lenkija atšaukė savo ilgalaikį veto;
- L. kadangi viešosios pajamos, gaunamos įgyvendinant Antrojo ramsčio direktyvą ES, būtų ypač svarbios atsižvelgiant į karą Ukrainoje ir jo ekonominius bei socialinius padarinius ES, taip pat į poreikį užtikrinti teisingumą mokesčių srityje ir ekonomikos atsigavimą po pandemijos, remiantis perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos;

Bendrosios pastabos

1. teigia, kad galiojančios tarptautinės mokesčių taisyklės yra iš esmės pasenusios ir remiantis jomis neįmanoma spręsti didėjančios ekonomikos skaitmenizacijos keliamų problemų ir veiksmingai pažaboti mokesčių slėpimą bei mokesčių vengimą; teigia, kad reikia skubiai pertvarkyti šias taisykles priimant EBPO ir G20 visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčio, kad tarptautinės, ES ir nacionalinės mokesčių sistemos būtų tinkamos siekiant įveikti 21-ojo amžiaus ekonominius, socialinius ir technologinius iššūkius;
2. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad pastaruosius keletą dešimtmečių išsivysčiusios šalys, lenktyniaudamos viena su kita, nuolat stengėsi kuo labiau sumažinti

---

² <https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>

³ <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>

⁴ <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>

įmonių pelno mokesčio tarifus; atkreipia dėmesį į tai, kad vidutiniai ES įmonių pelno mokesčio tarifai labai sumažėjo – nuo 33,3 proc. 2000 m. iki 22,7 proc. iki 2020 m.⁵; pakartoja, kad reikia skubiai nustatyti apatinę įmonių pelno mokesčio ribą nustatant minimalų efektyvųjį 15 proc. tarifą pagal visuotinio susitarimo dėl pelno mokesčio antrąjį ramstį;

3. pabrėžia, kad galiojančios mokesčių taisyklės ir mokesčių taisyklių neatitikimai tarp valstybių narių ir kitų šalių, taip pat, be kita ko, nepakankamas tarptautinis bendradarbiavimas, suteikia galimybę tarptautinėms įmonėms vykdyti agresyvų mokesčių planavimą, dėl kurio labai sumažėja jose taikomi efektyvieji mokesčių tarifai; primena, kad dėl šių aplinkybių mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) patenka į labai nepalankią konkurencinę padėtį, nes jos moka daug didesnius efektyvius mokesčių tarifus nei tarptautinės įmonės, o tai nepriimtina;
4. apgailestauja dėl to, kad dėl nuostolių, atsirandančių atliekant tarptautinius sandorius, kuriais siekiama išvengti mokesčių ir juos nuslėpti, ES valstybės narės kasmet netenka 170 mlrd. EUR⁶;
5. atkreipia dėmesį į savo neseniai priimtą poziciją dėl Antrojo ramsčio direktyvos, kurioje raginama ją sparčiai įgyvendinti ne vėliau kaip 2023 m. sausio mėn.;
6. pabrėžia, kad tarptautinis susitarimas taikomas tik 10–15 proc. tarptautinių įmonių ir kad susitarime numatytos išimties ir išlygos suteikia galimybę toliau vengti mokesčių ir juos slėpti; be to, atkreipia dėmesį į dinamišką mokesčių slėpimo ir vengimo pobūdį; ragina Komisiją nuolat atnaujinti atitinkamus teisės aktus, kad būtų veiksmingiau sprendžiama ši pagrindinė problema;

Dabartinis sprendimų priėmimo procesas ir nacionalinių veto poveikis

7. pabrėžia, kad vienbalsiškumo principo taikymas Taryboje balsuojant dėl mokesčių politikos nepadedą padaryti pakeitimų, kurie yra būtini siekiant įveikti dabartinius iššūkius; apgailestauja, kad dėl šiuo metu susiklosčiusios padėties neretai vėluojama ir nieko nedaroma, kad mokesčių taisyklės būtų suderintos visoje Sąjungoje, nors tai būtų naudinga visiems;
8. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad nacionaliniai veto nuolat trukdo pažangai daugelyje svarbių mokesčių sistemos sričių, pvz., Taryboje blokuojami pasiūlymai dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB), Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvos peržiūros, Verslo apmokestinimo elgesio kodekso reformos, o dabar ir dėl Antrojo ramsčio direktyvos;
9. apgailestauja dėl to, kad, sprendžiant mokesčių sistemos klausimus, tam tikros valstybės narės savanaudiškai naudojami nacionaliniais veto ir naudoja juos kaip ginklą ir kaip derybų įrankį, siekdamos gauti nuolaidų, taip pat siekdamos naudoti ir kitų savanaudiškų interesų su mokesčių sistema nesusijusiose srityse; pabrėžia, kad dėl tokių veto gali niekada nepavykti pakeisti žalingos mokesčių praktikos ir panaikinti socialinės

---

⁵ <https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate>

⁶ https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

neteisybės, kurios kenkia Sąjungos gebėjimui veiksmingai veikti, užtikrinti visiems vienodas sąlygas ir apsaugoti savo piliečių bei MVĮ interesus;

Rekomendacijos dėl veiksmų ir sričių, kurias reikėtų pertvarkyti

10. ragina Vengriją nedelsiant neatidėliojant neblokuoti visuotinio susitarimo dėl pelno mokesčio Taryboje; apgailestauja dėl to, kad viena valstybė narė yra pajėgi užkirsti kelią tokio istorinio susitarimo įgyvendinimui ir laiko kitas 26 valstybes nares įkaitėmis siekiant didesnio teisingumo mokesčių srityje;
11. pakartoja savo raginimą Komisijai netvirtinti Vengrijos nacionalinio ekonomikos gaivinimo plano, kol ji visiškai neįgyvendins visų konkrečiai šaliai skirtų Europos semestro rekomendacijų dėl teisinės valstybės ir neįvykdys visų atitinkamų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Žmogaus Teisių Teismo sprendimų;
12. ragina Komisiją pasinaudoti SESV 116 straipsnyje nustatyta procedūra dėl tam tikrų mokesčių politikos klausimų, kad vieningo balsavimo reikalavimas nebūtų taikomas tais atvejais, kai Komisija nustato, kad dėl valstybių narių įstatymais, taisyklėmis ar administraciniais veiksmais įtvirtintų nuostatų skirtumų iškraipomos konkurencijos sąlygos vidaus rinkoje; atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares dėl šių priešasčių pritari perėjimui nuo vieningo balsavimo prie kvalifikuotos balsų daugumos šiose srityse; šiuo atžvilgiu primena Ursulos Von der Leyen manifestą, kai ji kandidatavo į Komisijos pirmininkus, kuriame, be kita ko, įsipareigota naudotis Sutarčių nuostatomis, suteikiančiomis galimybę pasiūlymus dėl mokesčių sistemos priimti pagal bendro sprendimo procedūrą ir Taryboje priimti sprendimus kvalifikuota balsų dauguma;
13. ragina Komisiją dar kartą pateikti pasiūlymą pereiti nuo vieningo balsavimo prie kvalifikuotos balsų daugumos kelete mokesčių sistemos sričių, ypač kai tai būtina kovojant su sukčiavimu mokesčių srityje, mokesčių vengimu ir slėpimu, taip pat taikant su mokesčiais susijusias priemones, susijusias su mūsų aplinkos apsauga, ir siekiant tikslo iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, įgyvendinant Europos žaliąjį kursą; primena buvusio Komisijos pirmininko Jeano Claude'o Junckerio 2018 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį, kuriame raginta sprendžiant mokesčių sistemos klausimus taikyti kvalifikuotos balsų daugumos sistemą;
14. ragina Komisiją toliau apsvarstyti, ar būtų tikslinga įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčio taikant tvirtesnio bendradarbiavimo procedūrą, nustatytą ES sutarties 20 straipsnyje; be to, ragina Komisiją išanalizuoti galimybę sukurti mechanizmą, pagal kurį būtų tvirčiau bendradarbiaujama tais atvejais, kai trys ar mažiau valstybių narių blokuoja mokesčių sistemos priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti teisingumą ir kovoti su sukčiavimu mokesčių srityje, taip pat kovoti su mokesčių vengimu ir slėpimu bei apsaugoti aplinką, įgyvendinimą;
15. primena, kad 15 proc. mokesčio tarifas yra absoliutus minimumas, ir ragina valstybes nares žengti dar vieną žingsnį ir patvirtinti didesnę mokesčių tarifą, kad nebūtų lenktyniaujama dėl mažiausios mokesčio tarifo suderinus 15 proc. mokesčio tarifus; pažymi, kad tai gali padėti ateityje pasiekti tik platesnio užmojo daugiašalį susitarimą;
16. pabrėžia, kad susiklosčius scenarijui, kurio atveju JAV blokuotų tarptautinį susitarimą neįgyvendindamos teisės akto, Daugiašalė konvencija (MLC), kurioje numatyta

panaikinti visus skaitmeninių paslaugų mokesčius ir jų netaikyti ir taikyti kitas atitinkamas panašias priemones iki 2023 m. gruodžio 31 d., bus nebeįgyvendinama ir tada turėtų būti panaikinta;

17. pabrėžia, kad valstybės narės teisėtai imasi priemonių, kad apsaugotų savo mokesčių bazę, pvz., taiko sąnaudų neatskaitymą, išskaičiuojamojo mokesčio priemones, akcijų neapmokestinimo apribojimą ir specialius dokumentacijos reikalavimus, ypač susijusius su sandorių kainodara;
18. pabrėžia, kad remiantis neseniai atliktais tyrimais, pagal Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvą (PAAD) ir Patronuojančiųjų ir dukterinių bendrovių direktyvą valstybės narės gali paskirstyti neapmokestintus pasyviųjų pajamų srautus taip, kad jie pasiektų trečiųjų šalių jurisdikcijas, kuriose mokesčiai yra maži arba nuliniai; be to, pažymi, kad abi direktyvos gali paskatinti įmones kurti kontroliuojančiąsias bendroves pernelyg mažų mokesčių valstybėse narėse, kad jos galėtų pasinaudoti išimtimis dėl išskaičiuojamojo mokesčio; ragina Komisiją iš naujo numatyti PAAD peržiūrą, kuri užblokuota Taryboje;
  - o
  - o
  - o
19. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.